

بررسی وضعیت سلامت عمومی کارکنان معدن سرب و روی کوشک

غلامحسین حلوانی^{۱*} (M.Sc)، محمد علی مروتی شریف آباد^۲ (Ph.D)، محمد حسین باقیانی مقدم^۳ (Ph.D)

چکیده

سابقه و هدف: سلامت جامعه کارگری یک کشور به ویژه کشوری که مبنای آن متکی به صنعت می‌باشد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. وجود مشکلات روانی در بین کارکنان واحدهای صنعتی از مضلات بخش صنعت بوده و شواهدی از آسیب پذیری کارکنان مشاغل صنعتی وجود دارد با توجه به اینکه شرایط خاص معادن از لحاظ وضعیت محیطی و کاری باعث شده که کارگران این بخش یکی از آسیب پذیرترین کارکنان در بخش صنعت و معدن باشند، برآن شدیم تا با بررسی وضعیت سلامت عمومی این کارگران مطالعه‌ای که زمینه‌ساز تحقیقات وسیع نر و تعیین کننده نیازهای کارگران همراه با اقدامات عملی برای کاهش مشکلات روانی، اجتماعی و جسمانی کارگران بوده و کارآیی اقتصادی آن‌ها را افزایش می‌دهد، انجام دهیم.

مواد و روش‌ها: این مطالعه یک پژوهش توصیفی، مقطعی می‌باشد که تحت عنوان بررسی سلامت عمومی کارکنان معدن سرب و روی کوشک بافق در پاییز سال ۱۳۸۵ انجام شد. تعداد نمونه ۲۶۲ نفر بود که به روش تصادفی ساده انتخاب شدند. ابزار پژوهش پرسشنامه دو قسمتی بود. که قسمت اول آن مربوط به خصوصیات دموگرافی کارکنان می‌باشد. قسمت دوم پرسشنامه سلامت عمومی (GHQ 28)، می‌باشد که شامل ۲۸ سوال بوده که توسط افراد و بررسی‌های متعدد روایی و پایایی آن مورد تایید قرار گرفته است. نمره گذاری سوالات به روش ساده لیکرت انجام شد اطلاعات جمع آوری شده توسط نرم افزار SPSS و با استفاده از آزمون‌های آنالیز واریانس و ضریب همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج وضعیت سلامت عمومی و زیر مقیاس‌های کارکنان مورد بررسی، گویای آن است که ۲۵/۸ درصد از آن‌ها از سلامت عمومی برخوردار نبودند و حدود ۲۴/۵ درصد آن‌ها از نظر سلامت جسمی، ۲۸/۹ درصد از نظر اضطراب، ۴۳/۶ درصد از نظر اختلال در کارکرد اجتماعی و ۷/۵ درصد از نظر افسردگی، وضعیت مناسبی نداشتند. بیش از ۲۱ درصد آن‌ها از شغل و کارفرمای خود راضی نبودند و ۸۵ درصد دارای شیفت چرخشی بودند.

نتیجه‌گیری: لازم است سلامتی کارکنان در بخش‌های مختلف صنعت مورد ارزیابی قرار گرفته و برنامه‌های کنترل و پیش‌گیری برای عدم ابتلا آن‌ها به بیماری‌های مختلف جسمانی، روانی و اجتماعی تدوین گردد و اقداماتی جهت برگرداندن سلامتی از دست رفته آن‌ها انجام شود.

واژه‌های کلیدی: سلامت عمومی، کارکنان معدن، GHQ 28.

مقدمه

[ ]

:

( )

[ ]

[ ]

/

[ ]

[ ]

( )

( )

(GHQ 28)

[ ]

[ ]

[ ]

[ ]

[ ]

[ ]

(GHQ 28)

مواد و روش‌ها

GHQ

SPSS

GHQ

GHQ28

GHQ

تایج

GHQ

/ /

(:

/

/

/

(.

/

/

(.

( )

GHQ GHQ			
GHQ		(P< /)	
/	/	/	/
/	/	/	/
/	/	/	/
/	/	/	(P< /)
GHQ GHQ			
GHQ			
GHQ			
GHQ			
GHQ			

جدول ۲. تعیین توزیع فراوانی میانگین نمره GHQ و زیر مقیاس‌های آن بر حسب حادثه در کارکنان مورد مطالعه

Pvalue																
	SD				SD				SD				SD			
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	۴/۵			
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	۴/۳۵			
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	۶/۸۱			
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/			
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/			GHQ

جدول ۳. تعیین توزیع فراوانی و میانگین GHQ و زیر مقیاس‌های آن بر حسب رضایت از شغل در کارکنان مورد مطالعه

Pvalue				راضی			نسبتاً راضی			ناراضی			رضایت از شیفت
	SD			SD			SD			SD			
/	/	/		/	/		/	/		/	۵/۴۴		
/	/	/		/	/		/	/		/	۶/۴۸		
/	/	/		/	/		/	/		/	/		
/	/	/		/	/		/	/		/	/		
/	/	/		/	/		/	/		/	/		GHQ

/

GHQ

GHQ

/

/

/

/

/

[ ]

بحث و نتیجه‌گیری

GHQ

/

[ ]

Kawakami

/

[ ]

Dean

/

[ ]

( )

[ ]

GHQ

GHQ

[ ]

[ ] Pikhart

Peel

[ ]

[ ] Sanne

Mausner-

[ ] Dorsch

GHQ

[ ]

[ ]

[8] AORN Journal. Depression is a workplace Barrier for working women. Association of operating Room Nurses. AORN Journal; feb 2004; 79, 2; Health and medical complete, PJ. 484.

[ ]

[ ]

( )

/

[11] Murata K, and Kawakami N. Assessment of personality traits and psychiatric symptoms in workers in a computer manufacturing plant in Japan. 1994 ; 25(2): 187-196.

[ ]

[ ]

[14] Dean PG , Gow KM, Shakespeare-finch JE . Psychological distress in career and Auxiliary fire fighters. the Australasian journal of Disaster and trauma studies. ISSN: 1174 – 4707 . Volume: 2003-1 Retrieved April 05, 2008 from <http://www.massey.ac.nz/~trauma/issues/2003-1/dean.htm>

[ ]

[16] Kawakami N, Iwata N, Tanigawat, Oga H, Araki S Fujihara S, Kitamura T. Prevalence of mood and anxiety disorders in a working population in Japan. J occup Environ med. 1996 sep; 38 (9): 899-905.

[ ]

[19] Peele PB, Tolleru DJ. Depression and occupational injury: results of a pilot investigation. J Occup Environ Med. 2005 Apr, 47(4): 42-47.

[ ]

[21] Pikhart H, Bobak A, pajak S, Malyutina S, Kubinova R, et al. Psychosocial factors at work and depression in three counties of central and eastern Europe. Social Science & Med oxford: Apr 2004 ; 58, 8: 1475.

[ ]

[22] Sanne B, mykletun A, Moen BE, Dahl AA, Tell GS. Farmers are at risk for anxiety and depression: the Hordaland Health study. occupational Medicine. 2004; 54, 2: 92-100.

[ ]

[23] Mausner-Dorsch H, and Eaton ww. Psychosocial work environment and depression: epidemiologic assessment of the demand control model. Am J Public Health. 2000; 90,11:1765-1770

[ ]

تقدير و تشکر

منابع

[1] Kaplan HL, and Sadock By, Comprehensive glossary of psychiatry and psychology. 1Ed. Williams and wilkins: london. 1991.

[ ]

[ ]

[ ]

( ) : ( )

[5] WHO . Human right, the vulnerability of mentally ill. Press Release. 1993; 15: 44-50.

[6] World Federation of Mental Health. Newsletter Issue 3 2005 Available from <http://www.wfmh.org/newsletter/index.htm>

[ ]